

Bilaga 2: grundavtalet som ska godkännas

**HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMÄ
SAMKOMMUNEN HELSINGFORSREGIONENS -MILJÖTJÄNSTER**

GRUNDAVTAL

Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla stad avtalade 2009 om att grunda samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster. Samkommunen fungerar som en sådan samkommun som avses i 2 § i lagen om samarbete inom avfallshanteringen och kollektivtrafiken mellan kommunerna i huvudstadsregionen (829/2009).

I detta grundavtal beaktas villkoren i 56 § i kommunallagen (410/2015) om det som åtminstone ska ingå i ett grundavtal, och detta grundavtal ersätter grundavtalet från 2009.

KAPITEL 1 ALLMÄNT

1 §

Samkommunens namn och hemort

Samkommunens namn är Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster , på finska Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä och dess hemort är Helsingfors stad. Samkommunen är tvåspråkig.

2 §

Samkommunens medlemskommuner

Samkommunens medlemskommuner är Helsingfors, Esbo, Grankulla och Vanda.

En kommun som hör till Helsingforsregionen kan ansluta sig som medlem i samkommunen förutsatt att den kommun som ska ansluta sig godkänner detta grundavtal.

En kommun som hör till Helsingforsregionen och som önskar ansluta sig som medlem i samkommunen bör göra en framställan om detta till samkommunens styrelse. Samkommunsstämman beslutar om antagandet av en ny medlemskommun , om tidpunkten för anslutningen och om storleken av det grundkapital som bör erläggas, med beaktande av det som stadgas i detta grundavtal samt i Avtalet gällande principerna och förutsättningarna för sammanslagningen av huvudstadsregionens vatten- och avloppsverksfunktioner.

3 §

Samkommunens uppgifter

Samkommunens uppgifter är att:

1. sköta sina medlemskommuners avfallshantering enligt avfallshanteringslagen och verksamhet i anslutning till detta, samt andra uppgifter i anslutning till avfallshanteringen enligt separata avtal;
2. verka som vattenverk som avses i lagen om vattentjänster och som sköter vattenförsörjningen inom sitt verksamhetsområde, samt, enligt separata avtal med

kommunerna, dagvattenhanteringen inom området för dagvattenavloppen;

3. sköta uppföljnings-, forsknings-, planerings-, samt utbildnings- och upplysningsuppgifter inom luftvården för sina medlemskommuner;

4. sköta uppgifter inom planeringen, uppföljningen, informationen, rådgivningen och kommunikationen för huvudstadsregionens gemensamma insatser i klimatfrågor och cirkulär ekonomi, samt ge invånarna råd i energifrågor;

5. handha det regionala samarbetet kring information för medlemskommunernas behov, produktionen och bearbetningen av information på regional nivå, samt informationstjänsten;

6. sköta andra uppgifter som ansluter sig till samkommunens verksamhet som medlemskommunerna har givit.

Samkommunen kan utgående från avtal sköta uppgifter som hör till dess verksamhetsområde i andra än medlemskommuner samt producera eller anordna tjänster som hör till verksamhetsområdet för andra kommuner, samfund eller företag.

Samkommunen kan äga eller vara delägare i aktieföretag och den kan vara medlem i andra sammanslutningar.

KAPITEL 2 ORGAN

4 §

Samkommunens förvaltning

Samkommunens högsta beslutanderätt utövas av samkommunsstämman.

Om styrelsens beslutanderätt stadgas i paragraferna 9 och 10 i detta avtal samt i samkommunens förvaltningsstadga.

Om samkommunens övriga förvaltning bestäms i förvaltningsstadgan.

5 §

Samkommunsstämman

På samkommunsstämman har varje medlemskommun en representant som använder sig av medlemskommunens rösträtt.

Rösträttsandelarna fördelas i enlighet med kommunernas officiella invånarantal dock så att en kommun inte kan ha mera än 50% av rösträtten. Det tal som sålunda erhålls avrundas till närmaste jämna totalantal.

År 2019 är röstandelarna Helsingfors 50 %, Esbo 27 %, Vanda 22 %, Grankulla 1 %.
Röstandelarna justeras årligen enligt principerna i 2 momentet.

Samkommunsstämma hålls minst två gånger om året. Beslut om samkommunens bokslut görs senast på samkommunsstämma inom utgången av maj och beslut om budget och ekonomiplan senast på samkommunsstämma inom utgången av november.

Om samkommunsstämman stadgas närmare i kommunallagen samt i samkommunens förvaltningsstadga.

6 §

Samkommunsstämmans uppgifter

På vårsammkommunsstämman besluts om

1. fastställandet av bokslutet vilket innehåller resultaträkning, balans, finansieringskalkyl och verksamhetsberättelse;
2. åtgärder som föranleds av bokslutets vinst eller förlust;
3. betalning av ränta på och fastställandet av grundkapitalet samt
4. beviljande av ansvarsfrihet.

På höstkommunstämman besluts om

5. godkännande av budgeten samt verksamhets- och ekonomiplanen med mål, samt;
6. val av revisor (OFR) och vid behov val av revisorssuppleant (OFR).

Övriga ärenden som beslutas av sammkommunsstämman:

7. godkännandet av förvaltningsstadga och övriga nödvändiga reglementen;
8. höjning och minskning av grundkapitalet;
9. godkännande av ny medlemskommun;
10. strategier och investeringsprogram
11. val av styrelsens ordförande och viceordförande samt av medlemmar och deras ersättare;
12. val av revisionsnämndens ordförande och viceordförande samt medlemmar och deras ersättare;
13. grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner;
14. upplösning av sammkommunen samt
15. övriga ärenden som nämns i möteskallelsen som styrelsen eller revisionsnämnden föreslår.

7 §

Samman kallande av sammkommunsstämman och beslutanderätt

Möteskallelse till sammkommunsstämma bör sändas, ifall av speciell orsak inte en kortare kallelsetid bör iaktas, minst en månad innan mötet till medlemskommunerna samt för kännedom till sammkommunens styrelsemedlemmar.

Sammkommunsstämman är beslutför då fler än hälften av de röstberättigade kommunerna och rösterna är representerade och information om sammkommunsstämman har sänts till medlemskommunerna inom ovan i 1 mom.

fastställd tid, dock senast en vecka före samkommunsstämman. Närmare bestämmelser om mötesförfarandet ingår i samkommunens förvaltningsstadga. **8 §**

Verksamhetsberättelse

Styrelsen bör för varje kalenderår avfatta en verksamhetsberättelse över samkommunens förvaltning. Ur verksamhetsberättelsen bör framgå en redogörelse för hur de funktionella och ekonomiska målen samkommunsstämman satt upp har uppfyllts samt hur riskhanteringen och den interna kontrollen utfallit. Berättelsen bör ges till samkommunsstämman i samband med ifrågavarande års bokslut.

9 §

Styrelsen

Styrelsen ansvarar för samkommunens förvaltning och skötseln av ekonomin samt bereder och verkställer samkommunsstämmans beslut. Styrelsen bevakar samkommunens intressen och, såvida inte något annat stadgas i förvaltningsstadgan eller uppgiften på annan grund hör till ett annat organ, till samkommunens direktör eller tjänsteinnehavare, företräder samkommunen, gör avtal på dess vägnar och utför andra rättshandlingar samt för dess talan.

Styrelsen består av högst 14 medlemmar och lika många personliga ersättare. Samkommunsstämman utser medlemmarna och ersättarna, vilka representerar medlemskommunerna enligt officiellt invånarantal dock så att en kommungruppering som består av andra medlemskommuner än Helsingfors, Esbo och Vanda, representeras av minst en ordinarie medlem. Medlemmar som representerar samma kommun kan dock inte ha mera än hälften av rösträtten (7 medlemmar och 7 ersättare) och varje medlemskommun bör representeras av minst en medlem eller ersättare.

Till styrelseordförande utses en medlem som representerar den största kommunen.

Styrelsens sammansättning justeras med anledning av godkännande av ny medlemskommun från början av påföljande mandatperiod.

Styrelsens mandatperiod är fyra år.

10 §

Styrelsens uppgifter

Förutom de allmänna befogenheter som ovan nämns i § 9 har styrelsen som uppgift att:

1. anordna samkommunens förvaltning och besluta om verksamhetsprinciperna;
2. anta och avskeda samkommunens direktör;
3. anta och avskeda de ledande tjänstemän som nämns i förvaltningsstadgan;
4. inom ramen för de ramar samkommunsstämman fastställt godkänna planer som gäller projekt samt
5. besluta om anskaffningar, ifall inte annat stadgas i kommunallagen eller i förvaltningsstadgan.

I förvaltningsstadgan stadgas närmare om styrelsens beslutsbefogenheter.

11 §

Begäran om utlåtanden av medlemskommunerna

Samkommunen ska begära skriftliga utlåtanden av medlemskommunerna förutom om strategier och investeringsprogram också om budgeten och verksamhets- och ekonomiplanen samt bindande mål innan de godkänns.

Då ekonomiplanen bereds ska medlemskommunerna beredas tillfälle att i god tid anföra förslag om att utveckla samkommunens verksamhet och anpassa verksamheten till medlemskommunernas verksamhetsmål och ekonomiska förutsättningar. En preliminär ekonomiplan ska tillhandahållas medlemskommunerna i juni för utlåtande.

12 §

Underskrifter och uppdrag

På samkommunens vägnar gjorda avtal och förbindelser samt andra dokument skrivs under så som stadgas i förvaltningsstadgan.

KAPITEL 3 SAMKOMMUNENS SAMARBETSFÖRFARANDE OCH ÄGARSTYRNING

13 §

Samarbetsförfarande

Samkommunens ledning och medlemskommunerna har ett samarbetsförfarande för diskussioner om principerna som ska styra långtidsplaneringen av och målen för samkommunens ekonomi och verksamhet.

14 §

Koncerndirektivet

Samkommunen med dotterbolag bildar en samkommunskoncern. Samkommunen har ett koncerndirektiv, som godkänns av samkommunsstämman. Koncerndirektivet omfattar verksamhetsprinciperna för styrningen, ledningen och uppföljningen av samkommunskoncernen i syfte att uppnå målen som ställs upp av samkommunsstämman.

Samkommunen ska begära medlemskommunerna om utlåtanden om koncerndirektivet och ändringar i det innan de godkänns. Utlåtanden behöver inte begäras då det är fråga om ändringar av ringa betydelse, t.ex. tekniska korrigeringar.

KAPITEL 4 SAMKOMMUNENS EKONOMI

15 §

Grundkapitalet samt medlemskommunernas andelar och ansvar

Samkommunens grundkapital är sammanlagt 505 000 000 euro. Det består skilt av vattenförsörjningens grundkapital om 480 000 000 euro och av övrigt grundkapital om 25 000 000 euro.

Vattenförsörjningens grundkapital fördelar sig mellan kommunerna enligt följande:

Helsingfors, 58,0 %

Esbo, 22,3 %
Vanda, 19,4 %
Grankulla, 0,3 %

Resten av grundkapitalet fördelar sig mellan medlemskommunerna enligt det officiella befolkningstalet så att andelen för en kommun inte är högre än 50 % och att den är minst 1 %.

Medlemskommunens andel av samkommunens tillgångar samt ansvar för skulder och åtaganden bestäms i enlighet med andelarna i grundkapitalet.

Om den ränta som ska betalas på grundkapitalet och dess storlek bestämmer samkommunsstämman. Röntan kan fastställas skilt för vattenförsörjningens grundkapital och för det övriga grundkapitalet. Angående investering i grundkapitalet som ny medlemskommun gör och dess betalningstidpunkt samt om höjning av grundkapitalet genom transport från övrigt kapital bestämmer samkommunsstämman .

I samkommunen bör man upprätthålla ett register över medlemskommunernas andelar i grundkapitalet.

16 §

Avskrivningar enligt plan

Samkommunsstämman godkänner grunderna för avskrivningar enligt plan.

17 §

Finansiering av verksamheten

Samkommunen finansierar sin verksamhet med avgifter från vattenförsörjningen och avfallshanteringen, med kommunandelar och övriga inkomster.

Samkommunen uppbär av sina medlemskommuner betalningsandelar för uppgifter som inte gäller vattenförsörjning eller avfallshantering samt de andelar av kostnaderna för stödtjänster som inte täcks av resultatet från vattenförsörjningen och avfallshanteringen. Av medlemskommunerna kan förskott på andelarna uppbäras.

Betalningsandelarna delas i proportion till det officiella befolkningstalet dock så att betalningsandelen för en kommun inte kan överskrida 50 % och att den är minst 1 %. Ersättning för sådana uppgifter som samkommunen sköter på avtalsbas bestäms i avtal vars grunder godkänns av styrelsen.

Samkommunen kan anskaffa kapitalfinansiering genom att medlemskommunerna gör en investering under villkor i det egna kapitalet eller som lån av medlemskommunerna eller av finansieringsinstitut.

Röntan som betalas på medlemskommunernas lån, lånens amorteringsprogram samt övriga lånevillkor bör definieras enligt enhetliga villkor.

18 §

Principerna för förverkligandet av samkommunens vattenförsörjningsinvesteringar och för finansiering

Samkommunen är skyldig att på sin bekostnad bygga och utvidga sitt vattenförsörjningsnät enligt omfattningen och tidtabellen i utvecklingsplanen för

vattenförsörjning som varje medlemskommun beslutat om på sitt detaljplaneområde och utanför detaljplaneområdet.

Samkommunen förverkligar på sin bekostnad alla nyinvesteringar och saneringar på sitt verksamhetsområde. Samkommunen finansierar sina investeringar med inkomstfinansiering, lånefinansiering eller genom att höja grundkapitalet. Ifall en medlemskommun önskar, avvikande från ovanstående principer, förverkliga vattenförsörjningsinvesteringar på sitt område, avtalar medlemskommunen och samkommunen skilt om medlemskommunens andel i täckandet av investeringskostnaderna.

Kostnader för ändringar i vattenförsörjningen som föranleds av planläggningen är föremål för separat överenskommelse mellan medlemskommunerna i samarbetsavtalet om kommuteknik.

19 §

Principerna för vatten- och avfallshanteringsavgifterna

Då man fastställer avgifterna bör de inkomster man får av dem på lång sikt täcka investeringarna och saneringar enligt strategi, planer och program och andra verksamhets- och finansieringsutgifter med beaktande av det som bestäms om avgifter i lagen om vattentjänster och i avfallslagen. Endast en skälig avkastning på kapitalet får samlas in genom avgifterna.

20 §

Bokslutet

Bokslutet undertecknas av samkommunens styrelse och direktör. I samkommunens bokslut bör uppgöras en skild resultaträkning och balans för vattenförsörjningen.

21 §

Uppföljningssystemet för ekonomin och verksamheten samt rapporteringen till medlemskommunerna

Samkommunen har ett system för uppföljning av ekonomin och verksamheten i realtid, så att måluppfyllelsen eller avvikelser från målen kan kontrolleras. Rapporter om verksamhetens och ekonomins utfall avges till medlemskommunerna tre gånger om året, av vilka en gång ansluter till godkännandet av bokslutet.

22 §

Behandling av räkenskapsperiodens underskott och hur underskottet täcks

Vid behandlingen av bokslutet kan samkommunsstämman besluta att ett underskott som uppkommit ska täckas helt eller delvis genom höjning av avgifterna och anpassning av ekonomin med beaktande av principerna i 19 §. I andra hand kan samkommunsstämman besluta att underskottet ska täckas med avgifter som tas ut av medlemskommunerna i proportion till deras andelar av grundkapitalet, som specificeras i 15 §. Om underskottet inte kan täckas med ovan nämnda åtgärder ska förfarandet som bestäms i 119 § i kommunallagen tillämpas.

23 §

Samkommunens skyldighet att lämna uppgifter

Samkommunen ska ge medlemskommunernas kommunstyrelser sådana uppgifter som behövs för att bedöma kommunkoncernens ekonomiska ställning och beräkna resultatet av dess verksamhet enligt det tidsschema som bestäms i 21 §.

24 §

Medlemskommuns ställning vid utträde och för de medlemskommuner som fortsätter verksamheten

Ifall medlemskommun som anslutit sig till samkommunen utträder ur samkommunen återbärs enligt samkommunsstämans beslut kommunens andel av grundkapitalet eller del av densamma. Ifall de övriga kommunerna inte löser in den avgående kommunens kapitalandel, minskas grundkapitalet. Kapitalandelsersättningen återbärs i lika rater under 10 års tid från det att utträdet har ägt rum.

25 §

Granskning av förvaltning och ekonomi

Angående granskning av förvaltning av ekonomin följs vad om detta är stadgat i kommunallagen och bestämt i samkommunens förvaltningsstadga. Till revisionsnämnden väljs ordförande, viceordförande och högst 3 medlemmar samt personlig ersättare för var och en så att det i nämnden finns minst en medlem eller ersättare från varje medlemskommun.

Samkommunen har en funktion för intern kontroll. Närmare bestämmelser om den interna kontrollen ges i förvaltningsstadgan.

KAPITEL 4 ÖVRIGA BESTÄMMELSER

26 §

Ändring av grundavtalet

Grundavtalet kan ändras, om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner.

Förslaget om ändring av grundavtalet bereds av samkommunens styrelse och det bör godkännas i medlemskommunernas fullmäktige. Styrelsen bör utan onödigt dröjsmål göra ett förslag till ändring av grundavtalet ifall minst hälften av medlemskommunerna fordrar det.

27 §

Upplösning och likvidation av samkommunen

Medlemskommunernas fullmäktige beslutar om upplösning av samkommunen.

Vid upplösning av samkommunen ska samkommunstyrelsen sköta om likvidationen, om inte medlemskommunerna kommer överens om något annat arrangemang.

Samkommunens tillgångar som inte behövs för kostnader för likvidationen och för skulder, eller för att uppfylla förbindelser, delas ut till medlemskommunerna i proportion till deras andelar av grundkapitalet. Om det belopp som behövs för att täcka kostnader, betala skulder och fullgöra åtaganden överstiger tillgångarna, är medlemskommunerna skyldiga att betala skillnaden i förhållande till andelarna.

28 §

Avtalets ikraftträdande och underteckningar

Detta avtal träder i kraft efter det att medlemskommunernas fullmäktige genom samstämmiga beslut har godkänt det.

Innan avtalet träder i kraft kan man påbörja åtgärder som förutsätts för att verkställa det.

Avtalet har gjorts upp i fyra (4) originalexemplar, ett för var och en av avtalsparterna.

HELSINGFORS STAD

Helsingfors __.__. 2019

ESBO STAD

Esbo __.__. 2019

VANDA STAD

Vanda __.__. 2019

GRANKULLA STAD

Grankulla __ __ 2019